

Dosarul nr.2r-794/18

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.I. Gorlenco)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. V. Movilă. E. Dvurecenshii, T. Berdilă)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Valentina Bordianu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bordianu
împotriva Valentinei Bordianu cu privire la restituirea sumei,
împotriva încheierii din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Valentina Bordianu,

c o n s t a t ă:

La data de 18 august 2017 Mihail Bordianu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Valentinei Bordianu cu privire la restituirea sumei.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, acțiunea
depusă de Mihail Bordianu a fost admisă, a fost încasată de la Valentina Bordianu în
beneficiul lui Mihail Bordianu suma de 37 500 de lei și cheltuielile de judecată, cu titlu de
taxă de stat, în sumă de 1125 de lei și de asistență juridică în sumă de 3500 de lei, în total
în sumă de 42125 de lei.

La data de 26 martie 2018, Valentina Bordianu a depus apel nemotivat împotriva
hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea
apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a
acțiunii.

Prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Cahul nu a fost dat curs cererii de
apel depuse de Valentina Bordianu și a fost acordat apelantei un termen de 15 zile din
momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată
a taxei de stat în sumă de 834,75 de lei. A fost explicat apelantei că în cazul nelichidării în
termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost restituit apelul
declarat de Valentina Bordianu din motivul că apelanta nu a prezentat apelul motivat în
termenul indicat de instanță.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 07 septembrie 2018, Valentina
Bordianu a declarat recurs, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului,

admiterea acestuia și casarea încheierii din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece bonul de plată a taxei de stat a fost prezentat instanței de apel și a solicitat stabilirea unei alte ședințe de judecată pentru judecarea apelului, însă instanța de apel a ignorat cerințele sale și a restituit cererea de apel.

A considerat că instanța de apel prin încheierea emisă i-a încălcat dreptul ei de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 19 iunie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 07 septembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Codul de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Astfel, materialele pricinii atestă că prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Cahul nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Valentina Bordianu și i s-a acordat apelantei un termen de 15 zile din momentul recepționării copieii de pe încheiere pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 843,75 de lei.

La data de 16 mai 2018, Valentina Bordianu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat în sumă de 843,75 de lei.

Prin încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost restituită cererea de apel depusă de Valentina Bordianu împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei

Cahul, sediul Central din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Cahul.

Colegiul menționează că temei pentru restituirea cererii de apel depusă de Valentina Bordianu a constituit faptul că ultima nu a depus în termenul indicat de instanța de apel cererea de apel motivată.

Colegiul relevă că Valentina Bordianu a cunoscut despre încheierea de a nu da curs cererii de apel din 25 aprilie 2018, precum și despre neajunsurile cererii de apel la data de 10 mai 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d. 79).

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a restituit recurente/apelante cererea de apel, deoarece aceasta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin urmare, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul recurente Valentina Bordianu referitor la faptul că prin încheierea emisă de instanța de apel i s-a încălcat dreptul de acces la justiție, deoarece ulterior expedierii încheierii din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost expediată și citația pentru ședința de judecată din 19 iunie 2018, ora 09.45, pe care Valentina Bordianu a recepționat-o contra semnătură pe avizul de recepție a scrisorii (f.d. 93).

Astfel, a avut posibilitatea reală de a depune cererea de apel motivată pînă la data de 25 mai 2018.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Valentina Bordianu, fiind conștientă că a depus încă la 26 martie 2018 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de acesta.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Astfel, dat fiind că apelanta/recurentă Valentina Bordianu nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 25 aprilie 2018, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, prin încheierea din 19 iunie 2018, instanța de apel a restituit apelantei cererea de apel.

Totodată, în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că fiind indubitabilă obligația apelantei Valentina Bordianu de a prezenta cererea de apel motivată conform prevederilor Legii, aceasta este necesară într-o societate

democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar cerințele impuse apelantei prin încheierea din 25 aprilie 2018 nefiind disproporționate în raport cu acest scop.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) CPC statuează că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelanta/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea privind restituirea cererii de apel depusă de Valentina Bordianu împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Valentina Bordianu.

Se menține încheierea din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bordianu împotriva Valentinei Bordianu cu privire la restituirea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru